SHRAYB ON GRAYZN

Max Weinreich

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

אויסגאַבע B: פאַרן פוילישן דיאַלעקט

שרייבּ אָן גרייזן

א האַנטבּיכל פאַר אַלע וואָס ווילן ריכטיק
אויסלייגן יידיש און ספּעציעל די העבּרעאישע
עלעמענטן אין דער יידישער שפּראַך

צונויפגעשטעלט פון
ד״ר מאַקס ווײַנרײַך

אַרויסגעבּער: יעקב שאַבּאַד
ווילנע 1926

„SZRAJB ON GRAJZN"
poradnik ortograficzny
d-ra M. M. WEINREICHA
Wilno 1926.

Druk. Sp. Wytw., Gdańska 3.

באַגרינדונג

1. דער צוועק פון דעם האַנטביכל איז אַ ריין פּראַקטישער. עס וויל ניט ווייזן קיין נייע וועגן אין דער אָרטאָגראַפיע, נאָר אויסלערנען שרייבן ווי ס׳געהער צו זיין לויט די כּללים, וואָס זיינען אָנגענומען ביי היינטיקן טאָג אין אַלע יידישע שולן, ביים גרעסטן טייל בוכדרוקער, ביי אַ גרויסן טייל צייטונגען און אין פּריוואַטן געברויך פון דער אינטעליגענץ. אין די פאָרמולירונגען האָב איך זיך געלאָזט פירן איבערהויפּט פון מיין אייגענער פּראַקטיק.

2. דער איצטיקער יידישער אויסלייג איז בעצם זייער אַ פּשוטער. די גרויסע שוועריקייט נעמט זיך נאָר פון דעם, וואָס פאַר אַ וויכטיקן באַשטאַנדטייל פון דער שפּראַך, פאַר די ווערטער פון העברעאישן אָפּשטאַם, ניצן מיר נאָך ביז היינט דעם העברעאישן אויסלייג. עס גילטן, הייסט עס, אין אונזער אָרטאָגראַפיע צוויי באַזונדערע פּרינציפּן: ביים שרייבן די ניט-העברעאישע עלעמענטן לאָזן מיר זיך פירן כּמעט דורכאויס פון דער אויסשפּראַך (פאָנעטישער פּרינציפּ); צו די אַזוי גערופענע „העברעאיזמען״ גייען מיר צו, פאַרקערט, מיט אַ ריין היסטאָרישער מאָס: מיר שרייבן ניט לויט דער אויסשפּראַך, נאָר ווייל אַזאַ שרייבונג איז אונז געבליבן בירושה פון אַמאָל. ממילא מוז מען די צוויי באַזונדערע אויסלייג-שיטות באַנעמען יעדערע אויף איר באַזונדער

שטייגער: פאַר די ניט־העבּרעאישע עלעמענטן שטעלן מיר אויף כּללים, פאַר די העבּרעאישע מוז מען געדענקען ווערטער.

3. אַ פּשוט העבּרעאיש ווערטערבוך, אָדער אפילו אַ ספּעציעלע רשימה פון די העבּרעאישע ווערטער אין ייִדיש, קען אָבער ניט דינען פאַר קיין אָרטאָגראַפיש הילפסמיטל: ווייל פון וואַנען קען דער זוכנדיקער וויסן, אַז awle דאַרף ער זוכן אונטער ע און ניט אונטער א, efšor אונטער א און ניט אונטער ע, srajfe אונטער ש און ניט אונטער ס, kojdem אונטער ק און ניט אונטער כּ? שוין אָפּגערעדט פון ווערטער ווי krišme, mercešem ,munešach, וואָס האָבן אינגאַנצן געביטן זייער אויסשפּראַך לגבי העבּרעאיש. עס איז קלאָר, אַז אַ ממשותדיק הילפסמיטל קען זיין בלויז אַזאַ אָרטאָגראַפיש ווערטערבוך, וואָס שטעלט אויף די ווערטער אין אַן אלף־בית לויט דער ייִדישער אויסשפּראַך.

4. מען וואָלט געקענט גיין אויך מיט דעם גאַנג, אַז מען זאָל די ווערטער שרייבן פריער פאָנעטיש (סרייפע, עפשער, אוולע) און לעבן דעם אַוועקשטעלן די אָנגענומענע שרייבונג. אָבער די היינטיקע פּעדאַגאָגישע פּסיכאָלאָגיע האָט אויסגעפונען, אַז דאָס אויסלערנען זיך קאָרעקט שרייבן איז געבויט איבערהויפּט אויף באַשאַפן ריכטיקע זע־איינדרוקן. וואָלטן מיר פאַרן תּלמיד אַוועקגעשטעלט אַזעלכע שורות, ווי

סרייפע שרפה
עפשער אפשר

וואָלט דאָס שפּעטער, ווען ער וואָלט זיך געפּרוּווט דערמאָנען דעם אויסלייג פון srajfe, געבראַכט צו אַ גרויסן פּלאָנטער. פאַר זיינע אויגן וואָלטן אויפגעשטאַנען צוויי גאַנץ גלייכע וויזועלע בילדער, סרייפע און שרפה, און ער וואָלט ניט געוווּסט וואָסערס צו נעמען; עס

װאַלטן אויך נאָך מעגלעך געװאָרן צװישנקאָמבינאַציעס, װי מיר טרעפן זיי ביי „פּופּציקפּראַצענטיקע עמי־הארצים״: שרײפה, סרפה אאַז״װ.

5. דאָס איז געװען דער גרונד, פאַרװאָס איך בין געקומען צום באַשלוס, אַז מען מוז אויסקלײַבן די לאַטײַנישע אותיות פאַר אַ שליסל. יעמאָלט האָבן מיר ביידע מעלות: אי מען קען אויפשטעלן דעם סדר פון די װערטער לויט זײער אויסשפּראַך, אי דער אײַנדרוק פונם שריפטבילד װערט ניט פאַרטומלט דורך זײַטיקע פאַרשטעלונגען, דערבײַ זײַנען ביי די לאַטײַנישע װאָרטבילדער נישט דורכגעפירט קײן שטרענגע פאָנעטישע פּרינציפּן; דער אײנציקער פּרינציפּ איז: אונטערשפּאַרן דעם זכרון פון תּלמיד.

6. אײן שװעריקײט קומט יאָ אַרויס: „סרײפע״ װאָלט געקלעקט פאַר אַלע דיאַלעקטן, ליטװישע װאָלטן דאָס געלײענט srejfe און די פּוילישע srajfe, פּונקט װי „לײגן״ באַטײַט לויטן דיאַלעקט אי lejgn, אי lajgn. מוז מען, הײסט עס, האָבן באַזונדערע אויסגאַבעס פאַר ליטװישע און פאַר פּוילישע ייִדן; אָבער דאָס איז שוין אַ פראַגע פאַרן פאַרלעגער, ניט פאַרן באַנוצער פון דעם ביכל.

7. ריכטיק שרײַבן די העבראַאיזמען קען מען זיך אויסלערנען נאָר דורך דעם, װאָס מען זעט װאָס אָפטער דאָס ריכטיקע שריפטבילד פאַר די אויגן. דעריבער דאַרף דער תּלמיד װאָס אָפטער באַנוצן דאָס דאָזיקע ביכל, ביז װאַנען ער װעט שוין זײַן אינגאַנצן זיכער און װעט זיך מער אין אים ניט נײטיקן. ביי יעדער שריפטלעכער אַרבעט, אויך אין קלאַס, דאַרף דער תּלמיד אַהער אַרײַנקוקן, און אויב ניט יעדערער איז אימשטאַנד זיך דאָס אײַנצושאַפן, זאָל כאָטש דער לערער אויף זײַן טישל האָבן אַזאַ ביכל און ערלויבן יעדערן צו כאַפּן אַ קוק אַרײַן.

אויסלייג=כּללים פֿאַר די ניט=העברעאישע עלעמענטן

1. מען שרייבט ניט צוויי פונאיינע אותיות: אַלע, זומער, בּרענען (ניט אַללע, זוממער, בּרעננען). אויסנאַמען: א) בשעת דער לעצטער אות פונם פֿאָדערטראַף איז דערזעלבער, ווי דער ערשטער טראַף פון שורש: איינגעמען, אויססדרן, אָפּפּטרן, אויפּפּרעסן, פֿאַררייסן (ניט איינעמען, אָפּטרן אאַז״וו); בּ) בּיי אַ טייל פרעמדע פֿאַמיליע=נעמען: פרידריך שיללער.

2. קיין שטומע ע און ה שרייבּט מען ניט אינמיטן וואָרט: ליבּע (ניט ליעבּע), זון (ניט זוהן), אויך ניט אין לעצטן טראַף: טראָגן דעם לאַנגן שטעקן. בּלויז אין די הויפּטוואָרטפאָרמען און צייטוואָרטפאָרמען (ניט בּיי אַדיעקטיוון!), וואו —נג—,—נק—, —מ— און —נ— אין אויס=לאָז פון שורש בּאַגעגענען זיך מיט אַ —ן פון דער ענדונג, דאַרף מען פאַרן —ן אַריינשטעלן אַ ע. אַלזאָ: שטאַנגען, געדאַנקען, בּלומען, טונען, זינגען, זינקען, נעמען, שיינען (ניט זינגן, זינקן אאַז״וו).

3. די ווייכקייט פון אַ קאָנסאָנאַנט ווערט אין פרעמדווערטער ניט באַצייכנט דורך קיין י: עקזעמפּלאַר, עוואָלוציע, נעגאַטיוו.

4. די ענדונג —יק אין בייווערטער (אַד־יעקטיוון) ווערט קיין מאָל ניט געשריבן מיט אַ ג. אַלזאָ: ווייכטיק, האַסטיק, מעכטיק. ווערט פון אַזאַ בייוואָרט אַ הויפּטוואָרט דורך צוגעבן דעם סופיקס —קייט, איז שרייבט מען (לויט כלל 1) נאָר איין ק: ווייכטיקייט, האַסטיקייט, מעכ־טיקייט.

5. די ענדונג —עך ווערט אַלעמאָל גע־שריבן מיט ע, סיי אין בייווערטער: גליקלעך, שרעקלעך, שוואַכלעך, סיי אין פאַרקלענער־פאָרמען פון הויפּטווערטער: מיידלעך, ברעק־לעך, ייִנגלעך.

6. פאַר —נג און —נק שרייבט מען ניט קיין יי, נאָר ע, אַלזאָ שטרענג, קרענק, ענגלאַנד.

7. ייִד, ייִנגל אאַז״וו ווערן געשריבן מיט צוויי יודן.

8. מענטש, בענטשן, ווינטשן אאַז״וו ווערן געשריבן מיט טש.

9. די פּאָדערטראַפּן באַ—, פּאַר—, אַנט— ווערן אַלעמאָל געשריבן מיט אַ: באַנעמען פּאַרגעסן, אַנטלויפן; אָבער ענדגילטיק, ווייל ס׳האָט ניט צום פּאָדערטראַף אַנט—, נאָר ס׳נעמט זיך פון ענד+גילטיק.

10. די איבנגעבראַכטע כּללים זיינען אָנגענומען פון אַלעמען; אָפּטרעטן פון זיי הייסט מאַכן אַ גרייז. פֿאַראַן אָבער אייניקע פראַגן פון דער אָרטאָגראַפֿיע, וואָס זיינען נאָך ניט ענד־גילטיק באַשלאָסן:

א) מען מעג שרייבן סיי רואיק, וואו פּרואוון, סיי רויק, ווו, פּרוּוון (אָבער ניט פּרובן).

ב) מען מעג שרייבן סיי האַלז, גאַנז, פענסטער, סיי האַלדז, גאַנדז, פענצטער.

ג) די דאָזיקע פרייקייט בלייבט, ביז וואַנען די קענערס וועלן זיך אַלע צוזאַמענקומען און באַשליסן; אָבער זאָל יעדער איינער האָבן אין זינען, אַז מען דאַרף זיין אויסגעהאַלטן אין איין שיטה: אַהער אָדער אַהין — ניט שרייבן אין איין זאַץ אַזוי און אין צווייטן אַנדערש.

11. סיי צו די ניט־העברעאישע, סיי צו די העברעאישע עלעמענטן איז שייך די פֿראַגע פון א פּ אָ ס ט ר אָ ף ('). ער ווערט נ י ט גע־ברויכט אויף אָפּצוטיילן ענדונגען: שיינדלס, חנהס, פּרצעס, שלום־עליכמס (ניט שיינדל'ס אאַז"וו). ער ווערט נ י ט געברויכט אויף אָפּצו־טיילן די העברעאישע באַשטאַנד־טיילן פון וואָרט פון די ניט־העברעאישע: באַגנבענען, כּלבוניק, אויסמוסרן (ניט באַ'גנב'ענען אאַז"וו).

י אָ געברויכט ווערט דער אַפּאָסטראָף נאָר אויף אָפּצוטיילן צוויי באַזונדערע ווערטער, וואָס

איינס פון זיי איז געקירצט: ס׳וואַסער (=דאָס וואַסער), ס׳רעגנט (=עס רעגנט). אויך דאָ איז פאַראַן אַן אויסנאַם: צונויפגיסונגען פון אַ פּרע־פּאָזיציע מיטן אַרטיקל ווערן געשריבן אָן אַן אַפּאָסטראָף: אויפן, פונם, אונטערן, בײַם.

[די קירצונגען: ר׳האָט (=ער האָט), האָט׳ן (=האָט אים) זײַנען ניט אָנגענומען אין דער ליטעראַרישער שפּראַך און קאָנען באַנוצט ווערן סײַדן אויף איבערצוגעבן פּינקטלעך די אויס־שפּראַך פון אַ פּוילישן ייִדן.]

אומבאַדינגט איבערלייענען:

Š באַטייט ש (פּויליש sz, דייטש sch, ענג־ליש sh).

C באַטייט צ ווי אין פּויליש.

Z באַטייט ז ווי אין פּויליש, פראַנצייז אאז״וו.

דער לאַנגער a (יי) איז באַצייכנט דורך aa, דער לאַנגער o דורך oo; די לענג ביי אַנדערע וואָקאַלן איז געבליבן ניט־באַצייכנט.

צווישן דעם האַרטן און ווייכן ל (פּויליש: l און ł) און די צוויי מינים י (פּויליש i און y) איז קיין אונטערשייד ניט געמאַכט.

די ענדונג -or און -och (חבר, גלח) איז געגעבן לויט דער וואַרשעווער אויסשפּראַך.

דער פּלוראַל פון די הויפּטווערטער איז געגעבן נאָר דאַן, ווען עס בייט זיך די שרייבונג נאָך חוץ דער ענדונג ־ים אָדער ־ות (בקי —בקיאים אאז״וו).

ווערטערבוך פון העבראַאיזמען

Abe	אבא
acher-hamaase	אחר-המעשה
achešwajreš	אחשורוש
achile	אכילה
achlen	אכלען
achrajes	אחריות
achsanje	אכסניא
achzor	אכזר
achzurijes	אכזריות
aderabe	אדרבא
ad-hajem	עד-היום
adume	אדמה
afikojmen	אפיקומן
agew,-orche	אגב,-אורחא
agide	אגודה
agides-jisruel	אגודת-ישראל
agine	עגונה
agmes-nejfeš	עגמת-נפש
agude	אגדה
ajce	עצה
ajches	איכות
ajde	עדה
ajdes	עדות
ajgl	עגל

ajme	אימה
ajn-hore	עין־הרע
ajrew	עירוב
ajs-cure	עת־צרה
ajsik	עסק
ajwor	אבר
akiwe	עקיבא
aklal	אכלל
akšn	עקשן
akure	עקרה
al-chajt	על־חטא
alef-bajs	אלף־בית
aleksander	אלכסנדר, אלעקסאַנדער
alemaa	הלמאי
alewaa	הלוואי
alie	עליה
aliles-dam	עלילת־דם
al-kol-punim	על־כל־פנים
almen	אלמן
almune	אלמנה
al-pi	על־פי
am-hurec	עם־הארץ
androjgenes	אנדרוגינוס
ani-maamin	אני־מאמין
aniwes	עניוות
anue	הנאה

apikojres	אַפּיקורס
apotropes	אַפּוטרופּוס
apšite	אַפּשיטא
apunim	אַפּנים
arbe-kanfes	אַרבע־כּנפות
arje	אַריה
arn	אַהרון
asern	אַסרן
askn	עסקן
asufe	הוספה
ašires	עשירות
aškenaziš	אַשכּנזיש
ašmedaa	אַשמדאַי
awade	אַוודאַי
awajde	אַבדה
awaje	העוויה
awajre	עברה
awer	אַויר
awle	עוולה
awrum	אַברהם
azes,-punim	עזות,־פּנים
azhure	אַזהרה
azril	עזריאל
Badchn	בדחן
bajne-lebajne	בינו־לבינו

bajn-hašmušes	בין־השמשות
bajn-hazmanim	בין־הזמנים
b'ajs	בעת
bajs-almen	בית־עלמין
bajs-hakwures	בית־הקברות
bajs-hamikdeš	בית־המקדש
bajs-ojlem	בית־עולם
bakuše	בקשה
balbus, balbatim	בעל־הבית, בעלי־בתים; באַלעבאָס, באַלעבאַטים
bal-chaa, bale-chajim	בעל־חי, בעלי־חיים
balegule,-es	בעל־עגלה, בעלי־עגלות
baln	בעלן
bal-šem,-tow	בעל־שם,־טוב (בעש״ט)
b'ariches	באַריכות
bar-kochwe	בר־כוכבא
bar-micwe, -minen	בר־מצוה, ־מינן
basje	בתיה
bas-jechide	בת־יחידה
bas-kol	בת־קול
bas-malke	בת־מלכה
bašejwe	בת־שבע
batlen	בטלן
bchor	בכור
becalel	בצלאל
bechajrem	בחרם

bechen	בכן
bechiš	בחוש
bedaje	בדעה
befajreš	בפירוש
behadruge	בהדרגה
behajme	בהמה
beheskem	בהסכם
behule	בהלה
bejged	בגד
b'ejrech	בערך
bekicer	בקיצור
bekiwn	בכיוון
bekojach	בכוח
bekuwed	בכבוד
bemajle	במילא
bemejšech	במשך
ben,-bajis, bnaj-bajis	בן,-בית, בני-בית
ben-cien	בן-ציון
benemunes	בנאמנות
benimce	בנמצא
ben-ir, -juchid	בן-עיר, -יחיד
benojgaje	בנוגע
berje	בריה
beroš	בראש
bes-medreš, bute-medrušim	בית-מדרש, בתי-מדרשים

besod	בסוד
besojchem	בתוכם
bešas	בשעת
bešatoj	בשעתו
bešim-ojfn	בשום אופן
bešitfes	בשותפות
bešt	בעש״ט
bešulem	בשלום
betejwe	בטבע
bezej-halušn	בזה־הלשון
bezn	בית־דין
bgide	בגידה
bichdaj	בכדי
bichlal	בכלל
bifrat	בפרט
bignajwe	בגנבה
bijechides	ביחידות
bijechojles	ביכולת
bijeriše	בירושה
bilbul	בלבול
bime	בימה
bimkojm	במקום
bimzimunim	במזומנים
binjen	בנין
binjumin	בנימין
biše	בושה

bišlajmes	בשלימות
bitiach	בטוח
bitl	ביטול
bitnaa	בתנאי
bituchn	בטחון
bizujen	בזיון
bli-sufik	בלי=ספק
bojdik zaan	בודק זיין
bojged	בוגד
bojlet	בולט
bojre	בורא
bojror	בורר
brachje	ברכיה
brajre	ברירה
brie	בריאה
bris	ברית
brojgez	ברוגז
bruche	ברכה
bsile	בתולה
bsire	בשורה
bsumim	בשמים
bube-maase	בבא=מעשה
buchor	בחור
buki, bekiim	בקי,=יאים
burchabe	ברוך=הבא
buroch,-habu, -hašem	ברוך,=הבאָ, =השם

buser-wedom	בשר־ודם
butl	בטל
Caar,-bale-chajem	צער,־בעלי־חיים
cad, cdudim	צד, צדדים
cadik	צדיק
cajlem	צלם
calel	צלאל
cawue	צוואה
cduke,-gdojle	צדקה,־גדולה
cejmoch	צמח
chaa (18)	ח״י
chad-gadje	חד־גדיא
chajder	חדר
chaje,-rue	חיה,־רעה
chajes	חיות
chajfec	חפץ
chajil	חיל
chajim	חיים
chajine	חיונה
chajlew	חלב
chajlik	חלק
chajn,-newdik	חן,־נעוודיק
chajrem	חרם
chajšik	חשק
chal zaan	חל זיין

chalaas	חלאַת
chale	חלה
chalef	חלף
chalemojd	חול־המועד
chalike	חלוקה
chalušes	חלשות
chamišusor-bišwat	חמשה־עשר בשבט
chamor	חמור
chananje	חנניה
chane	חנה
chanfenen	חנפענען
chanike	חנוכה
charojses	חרוסת
charpe	חרפה
charute	חרטה
chasene	חתונה
chasmenen	חתמענען
chas-wechulile	חס־וחלילה
chas-wešulem	חס־ושלום
chawe	חווה
chawor	חבר
chawrise, -es	חברותא, ־תות
chazern	חזרן
chazn	חזן
chazor	חזיר
chazuke	חזקה

chcos	חצות
chejsed	חסד
chenife	חניפה
chešbn	חשבון
chešwn	חשון
chet	חטא
chewre,-kedojše	חברה,-קדישא
chic	חוץ
chicpe	חוצפה
chideš	חידוש
chies	חיות
chil	יחיאל
chilef	חילוף
chilek	חילוק
chilel,-hašem	חילול,-השם
chimeš	חומש
chipe	חופה
chisurn	חסרון
chiš	חוש
chkire	חקירה
chochme	חכמה
choge	חגא
chojdeš, chadušim	חודש, חדשים
chojker-wedojreš zaan	חוקר-ודורש זיין
chojl,-hamojed	חול,-המועד
chojle, chalujim	חולה, חולאָים

chojmor	חומר
chojnef	חונף
chojšech	חושך
chojšed zaan	חושד זיין
chojw	חוב
chojzik	חוזק
chok	חוק
chorbn	חורבן
chorwe	חורבה
chsides	חסידות
chsime	חתימה
chšad	חשד
chšiwes	חשיבות
chucef	חצוף
chuchem,-balaale	חכם,-בלילה
chulem	חלום
chulic	חלוץ
chulile,-wechas	חלילה,-וחס
chumec	חמץ
chune	חנה
churew	חרוב
chusid	חסיד
chusn	חתן
chusor-daje	חסר-דעה
chušed	חשוד
chušew	חשוב

cibor	ציבור
cice	ציצה
cien	ציון
cilehaches	צו-להכעיס
cionizm	ציוניזם
cipojre	צפורה
cire	צורה
ciwje	צביה
cnie	צנועה
cnies	צניעות
cudik	צדוק
cufn	צפון
cure	צרה
cwi	צבי
cwies	צביעות
cwijak	צבועיאק
Daage	דאגה
dabern	דברן
dachkes	דחקות
daje	דעה
dajen	דין
dajfik	דפק
dales	דלות
dalfn	דלפן
dam,-sojne	דם,-שונא

dardeke-melamed	דרדקי־מלמד
daršenen	דרשענען
das	דת
dawke	דווקא
dehaane	דהיינו
dejrech,-ejrec	דרך,־ארץ
deniel	דניאל
dibek	דבוק
dichenen	דוכנען
dikdik	דקדוק
dimjen	דמיון
dine	דינה
din,-tojre	דין,־תורה
din-wechešbn	דין־וחשבון
dire	דירה
don	דן
dor	דור
dow	דוב
druše	דרשה
durem	דרום
duwer-acher	דבר־אחר
duwid	דוד
dwajkes	דבקות
dwojre	דבורה

Efšor	אפשר
ejcem	עצם
ejrech	ערך
ejrec-jisruel	ארץ־ישראל
ejrew	ערב
ejwn-tow	אבן־טוב
elchunen	אלחנן
elel	אלול
eliezor	אליעזר
elje	אליה, אלי
eljuhi,-hanuwi	אליהו,־הנביא
emes	אמת
emine	אמונה
esreg	אתרוג
ester,-tunes	אסתר,־תענית
ewjen	אביון
ezras-nušim	עזרת־נשים
ezre	עזרא
Frojim	אפרים
Gaawe	גאווה
gabe	גבאי
gabues	גבאות
gadles	גדלות
gajreš	גירוש

galoch	גלח
gam-atem	גם־אתם
gan-ajdn	גן־עדן
ganew	גנב
gašmies	גשמיות
gawriel	גבריאל
gazlen	גזלן
gedalje	גדליה
gedile	גדולה
geduches	קדחת
gehenem	גיהנום
gematrie	גמטריא
gemure	גמרא
genajwe	גנבה
gepure	כפרה
ger	גר
geršn	גרשון
gesise	גסיסה
get	גט
gewir	גביר
gewire	גבורה
gezajle	גזלה
gezajre	גזרה
gibor	גבור
gif	גוף
gife	גופא

g'ile	גאולה
gilgl	גלגול
gizme	גוזמא
gmiles-chejsed	גמילות-חסד
gojel	גואל
gojlem	גולם
gojrl	גורל
gojses	גוסס
gojwor zaan	גובר זיין
gojzor zaan	גוזר זיין
goo	גוי
griše	גרושה
gudl	גדול
guen	גאון
gules	גלות
gureš	גרוש
gzar,-din	גזר,-דין
Hachnue	הכנעה
hachnuse	הכנסה
hachune	הכנה
hacluche	הצלחה
hafsuke	הפסקה
haftojre	הפטורה
hagam	הגם
hagude	הגדה

hajpech	היפך
hakdume	הקדמה
halbuše	הלבשה
halwue	הלוואה
hamcue	המצאה
hamojn	המון
hanhuge	הנהגה
hanuche	הנחה
hanue	הנאה
hargenen	הרגענען
harige	הריגה
haschule	התחלה
haskule	השכלה
haskume	הסכמה
hasrue	התראה
hasuge	השגה
hašem-jisburoch	השם־יתברך
hašguche	השגחה
hašpue	השפעה
hašure	השערה
hatikwu	התקוה
hawaje	העוויה
hawdule	הבדלה
hawtuche	הבטחה
hefkor	הפקר
hegdeš	הקדש

hemšech	המשך
hen,-wehen	הן,-והן
heskem	הסכם
hesped	הספד
hezik	היזק
hilches	הלכות
hilel	הלל
hischajewes	התחייבות
hislaawes	התלהבות
hispaales	התפעלות
hištadles	השתדלות
hojcue	הוצאה
hojdue	הודעה
hojreg	הורג
hojsufe	הוספה
hojšaane,-rabe	הושענא,-רבה
humen-taš	המן-טאַש
huze	העזה
Iber-jur	עיבור-יאָר
icik	איציק
ikor	עיקר
ile	עילוי
imbrachmunesdik	אומברחמנותדיק
ime	אומה
ine, iniim	עינוי, ענוים

injen	ענין
ior (chojdeš)	איר
ipeš	עיפוש
isor (farbot)	איסור
isor (numen)	איסר
iše, nušim	אשה, נשים
iwde,-es	עובדא,-דות
iwre	עברי
Jaakew	יעקב
jaankl	יענקל
jabuše	יבשה
jachsn	יחסן
jad-aches	יד-אחת
jajcer-hore	יצר-הרע
jakres	יקרות
jam	ים
jardn	ירדן
jaršenen	ירשענען
jašer-kojach	יישר-כוח
jechezkl	יחזקאל
jedie (bawist)	ידוע
jedie (melding)	ידיעה
jefajfie	יפהפיה
jehidi	יהודי, יאָהודי
jehidis	יהודית

jehojšie	יהושע
jejled	ילד
jelule	יללה
jemach-šmoj	ימח=שמו
jenike	יניקה
jere-šomajim	ירא=שמים
jerid	יריד
jeride	ירידה
jeriše	ירושה
jerišulajim	ירושלים
jermje	ירמיה
jesirim	יסורים
jesod	יסוד
jesojme	יתומה
ješaje	ישעיה
ješie	ישועה
ješiwe	ישיבה
jicchok	יצחק
jiches	יחוס
jide	יהודה
jides	יהודית
jieš	יאוש
jir'as-hakuwed	יראת=הכבוד
jisruel	ישראל
jišew,-hadaas	ישוב,=הדעת
jizkor	יזכור

jojce-min-haklal	יוצא מן הכלל
jojce zaan	יוצא זיין
jojchenen	יוחנן
jojl	יואל
jojne	יונה
jojred	יורד
jojreš	יורש
jojšor	יושר
jojwl	יובל
jom-hadin	יום־הדין
jom-kipor	יום־כיפור
josef	יוסף
jontew	יום־טוב
juchid	יחיד
jusem	יתום
juwn	יוון
Kaare	קערה
kaas	כעס
kaasn	כעסן
kabcn	קבצן
kabule	קבלה
kabules-punim	קבלת־פנים
kacew	קצב
kach-hawe	כך־הוה
kadiš	קדיש

kaduches	קדחת
kajfl	כפל
kajle	כלי
kajsor	קיסר
kajwer,-uwes	קבר,־אָבות
kale	כלה
kalmen	קלמן
kal-wechojmer	קל־וחומר
kamaje	קמיע
kamcn	קמצן
kame	כמה
kames	כמות
kapure	כפרה
kasriel	כתריאל
kaše, -es	קשיא, ־ות
kašern	כשרן
kawune	כוונה
kedaa	כדאַי
kedaj	כדי
kediše	קדושה
kedojme	כדומה
kehile	קהילה
kejlew	כלב
kejrn	קרן
kesajder	כסדר
kibec	קיבוץ

kibed	כיבוד
kicor	קיצור
kideš,-hašem	קידוש,-השם
kiem	קיום
kimat	כמעט
[kindes, -dajsim	[קונדס, -ים; קונדעס, -דייסים
kine (kluglid)	קינה
kine (mekane zaan)	קנאה
kinim	כינים
kisę-hakuwed	כסא-הכבוד
kislew	כסלו
kišef	כישוף
kiwn	כיוון
kizew	כזב
klaj-kojdeš	כלי-קודש
klaj-zajin	כלי-זין
klal	כלל
klezmor	קלעזמער, כלי-זמר
klipe	קליפה
klojmeršt	כלומר שט
klule	קללה
knas-mul	קנס-מאל
knie	קניה
kojach	כוח
kojdem,-kol	קודם,-כל
kojhen, kojn	כהן

kojlel zaan	כולל זיין
kojne,-šem zaan	קונה,-שם זיין
kojrim (faln)	כורעים
kol (alc)	כל
kol,-kojre	קול,-קורא
kolbojnik	כלבוניק
kolerlaj	כלערליי
kol-jisruel	כל-ישראל
kol-nidre	כל-נדרי
kol-zman	כל-זמן
korbn	קרבן
kos	כוס
krach	כרך
[krie (aaz)	קריע]
krie (raasn)	קריעה
krišme	קריאת-שמע
krojwešaft	קרובהשאַפט
ksaw,-jad	כתב,-יד
ksibe	כתובה
ksil	יקותיאל
ksiwe wechsime tojwe	כתיבה וחתימה טובה
kudeš	קדוש
kuel	קהל
kurew	קרוב
kuše	קשה
kušer	כשר

kuwed	כּבוד
kwire	קבורה
Lachlitn	לחלוטין
l'achudim	לאחדים
lag-bojmor	ל״ג־בּעומר
lajchec, lajches	לייכעץ; ליחות
laje	לאה
lajehidim	ליהודים
lajwe	לוי
lamdn	למדן
lamed-wuw	ל״ו, למד־וואָוו
latchenen	לאַטכענען; לקחענען
law	לאַוו
ec	לץ
lechajim	לחיים
lechatchile	לכתחילה
lechol-hadajes	לכל־הדעות
lechol-hapuches	לכל־הפּחות
lecunes	לצנות
leejrech	לערך
lefi-ejrech	לפי־ערך
legamri	לגמרי
lehawdl	להבדיל
lejibed	לאיבּוד
lemaa	למאַי

leman-hašem	למען־השם
lemazl	למזל
lemušl	למשל
lepunim	לפנים
lesate	לעת־עתה
lesof	לסוף
letojwes	לטובת
lewaje	לוויה
lewune	לבנה
lhaches	להכעיס
liach	לוח
lilew	לולב
limed	לימוד
liwjusn	לויתן
loj,-daa, -jiclech	לא,־די, ־יוצלח
lomdes	לומדות
luchn	לכן
luet	להוט
lušn,-kojdeš	לשון,־הקודש
Maachl	מאכל
maale	מעלה
maamed	מעמד
maamin	מאמין
maarew (dawnen)	מעריב
maarew (zaat)	מערב

maarich zaan	מאריך זיין
maase, -s	מעשה, מעשיות
maasim	מעשים
mabl	מבול
mace	מצה
macew	מצב
machetajse	מהיכא-תיתי
machle	מחלה
machlojkes	מחלוקת
machmed	מחמד
machmes	מחמת
machne	מחנה
machrim zaan	מחרים זיין
machšajfe	מכשפה
machšer	מכשיר
machšuwe	מחשבה
machzor	מחזור
macl zaan	מציל זיין
macliach zaan	מצליח זיין
madrajge	מדרגה
madrich zaan	מדריך זיין
mafkir zaan	מפקיר זיין
mafsik zaan	מפסיק זיין
maftir	מפטיר
mage-mase	מגע-ומשא
magid	מגיד

majchin zaan	מכין זיין
maję	מאה
majle	מילא
majlech	מלך
majlic-jojšor	מליץ־יושר
majmesn	ממיתן
major	מאיר
majufes	מה־יפית
majwn	מבין
makabi	מכבי
make	מכה
makpid zaan	מקפיד זיין
makriw zaan	מקריב זיין
mal zaan	מל זיין
malbeš	מלבוש
malches	מלכות
malech,-hamuwes	מלאך,־המות
malegajren	מעלה־גרהן
malke	מלכה
malwe	מלווה
mameš	ממש
mamušes	ממשות
mamzor	ממזר
m'anes zaan	מאנס זיין
manhig	מנהיג
maništane	מה־נשתנה

mapil zaan	מפיל זיין
mapule	מפלה
marjem	מרים
maršas	מרשעת
mase (last)	משא
mase-matn	משא־ומתן
maskil	משכיל
maskim zaan	מסכים זיין
maskune	מסקנא
masmid	מתמיד
masorn	מסרן
maspid zaan	מספיד זיין
masre zaan	מתרה זיין
mašgiach	משגיח
maške, -kues	משקה, ־קאות
maškn	משכון
mašmues	משמעות
mašpie zaan	משפיע זיין
maštn zaan	משתין זיין
matbaje	מטבע
matir zaan	מתיר זיין
matisjuhi	מתתיהו
matmen	מטמון
matriach zaan	מטריח זיין
mawtiach zaan	מבטיח זיין
mazhir zaan	מזהיר זיין

mazik	מזיק
mazl,-tow	מזל,-טוב
meajwer-lejam	מעבר-לים
mecaer zaan	מצער זיין
mecajwe	מצבה
mechabed zaan	מכבד זיין
mechaber	מחבר
mechaje	מחיה
mechajew zaan	מחיב זיין
mechalel zaan	מחלל זיין
mechašef	מכשף
mechice	מחיצה
mechicef	מחוצף
mechijew	מחויב
mechile	מחילה
mechitn	מחותן
mechl	מיכל
mecie	מציאה
medie zaan	מודיע זיין
medine	מדינה
medreš	מדרש
medue	מודעה
mefarnes zaan	מפרנס זיין
mefarsem zaan	מפרסם זיין
mefinek	מפונק
meforsem	מפורסם

megajer zaan	מגיר זיין
megajfe	מגפה
megale zaan	מגלה זיין
megazem zaan	מגזם זיין
megile	מגילה
megilgl wejrn	מגולגל ווערן
megišemdik	מגושמדיק
mehalech	מהלך
mehime	מהומה
mehis, mehus	מהות
mejaeš zaan zech	מיאש זיין זיך
mejašew zaan zech	מישב זיין זיך
mejiches	מיוחס
mejkach	מקח
mejšech	משך
mekaber zaan	מקבר זיין
mekabl zaan	מקבל זיין
mekacer zaan	מקצר זיין
mekadeš zaan	מקדש זיין
mekajem zaan	מקים זיין
mekane zaan	מקנא זיין
mekarew zaan	מקרב זיין
mekibl	מקובל
mekijem wejrn	מקוים ווערן
melamed	מלמד
melice	מליצה

meliche	מלוכה
meluche	מלאכה
memajle	ממילא
memale zaan	ממלא זיין
memale-mukem	ממלא־מקום
memine	ממונה
memšule	ממשלה
menacajach zaan	מנצח זיין
menachem	מנחם
menadew zaan	מנדב זיין
menaker	מנקר
menaše	מנשה
meniche	מנוחה
menie	מניעה
meniwl	מנוול
menojre	מנורה
merachem zaan zech	מרחם זיין זיך
mercešem	אם־ירצה־השם (אי"ה)
merchec	מרחץ
merchek	מרחק
meride	מרידה
merice wejrn	מרוצה ווערן
mes	מת
mesamajach zaan zech	משמח זיין זיך
mesigl zaan	מסוגל זיין
mesikn	מסופן

mesipek zaan	מסופק זיין
mesire	מסירה
mesires-nejfeš	מסירת־נפש
mesles	מעת־לעת
mesojre	מסורה
mešadech zaan	משדך זיין
mešajer zaan	משער זיין
mešalajach zaan	משלח זיין
mešiach	משיח
mešigaas	משוגעת
mešige	משוגע
mešilech	משולח
mešimed	משומד
mešine, -dik	משונה, ־דיק
mešipedik	משופעדיק
mešojror	משורר
mešures	משרת
metaher zaan	מטהר זיין
metame zaan	מטמא זיין
metipl	מטופל
metiref	מטורף
metišteš	מטושטש
metune	מתנה
mewaješ zaan	מביש זיין
mewatl zaan	מבטל זיין
mewaze zaan	מבזה זיין

mezake zaan	מזכּה זיין
mezimen	מזומן
mezize	מזוזה
m'ibejres	מעוברת
micad	מצד
michuel	מיכאל
micrajim	מצרים
micwe	מצווה
midbor	מדבר
mide	מידה
miet	מיעוט
mifleg	מופלג
mi-jedaje	מי-יודע
m'ijemdik	מאוימדיק
mikojach	מכּוח
mikolškn	מכּל-שכּן
mikwe	מקווה
milchume	מלחמה
mile	מילה
mim	מום
mimche	מומחה
min	מין
minche	מנחה
mine	מיני
minestam	מן-הסתּם
minheg	מנהג

minjen	מנין
mis	מיאוס
mischor	מסחר
mise,-mešine	מיתה,=משונה
misnaged	מתנגד
misor	מוסר
mispalel zaan	מתפלל זיין
mistume	מסתמא
miswade zaan zech	מתוודה זיין זיך
mi-šebajrech	מי=שברך
mišlem	מושלם
mišnajes	משניות
mišne	משנה
mišpet	משפט
mišpuche	משפחה
mištadl zaan zech	משתדל זיין זיך
mišwe wejrn	מושווה ווערן
mite	מטה
miter	מותר
mizbajach	מזבח
mizrach	מזרח
mizruchi	מזרחי
moce-šabes	מוצאי=שבת
mojach	מוח
mojce	המוציא
mojcher-sfurim	מוכר=ספרים

mojchl zaan	מוחל זיין
mojde zaan	מודה זיין
mojfes	מופת
mojl	מוהל
mojre	מורא
mojred zaan	מורד זיין
mojser-nefeš zaan zech	מוסר-נפש זיין זיך
mojsif zaan	מוסיף זיין
mojše	משה
mojšew,-zkajnim	מושב,-זקנים
mordche	מרדכי
mues,-chitn	מעות,-חיטין
mugn-duwid	מגן-דוד
mukem	מקום
muker	מקור
mule	מלא
munešach	ממה-נפשך
mure-šchojre	מרה-שחורה
musor	מוסר
mušl	משל
Naches	נחת
nachle, -s	נחלה, -לאות
nachmen	נחמן
nadn	נדן
nafke-mine	נפקא-מינה

naftule	נפתלי
najder	נדר
najr-tumid	נר־תמיד
na-wenad	נע־ונד
nechemje	נחמיה
nechume	נחמה
nedan	נדן
neduwe	נדבה
negaje zaan	נוגע זיין
nehore	עין־הרע
nejfeš	נפש
nejlem wejrn	נעלם ווערן
nejmen (kasir)	נאמן
nekajwe	נקבה
nekume	נקמה
nekide	נקודה
nemunes	נאמנות
nes	נס
nesie	נסיעה
nešume	נשמה
netie	נטיה
newajle	נבלה
newie	נבואה
newule	נבלה
nibl-pej	נבול־פה
nicec	ניצוץ

niche	ניחא
nicl wejrn	ניצול ווערן
nicuchn	נצחון
niftor	נפטר
nign	ניגון
n'ile	נעילה
nimes wejrn	נמאס ווערן
nimšl	נמשל
nisech, -schues	נוסח, ־חאות
nisn	ניסן
nisojen	נסיון
nispuel wejrn	נתפעל ווערן
nisref	נשרף
niškuše	נישקשה
ništojmem wejrn	נשתומם ווערן
nitl	ניטל
niwl-weništojmem wejrn	נבהל ונשתומם ווערן
nojach	נח
nojef	נואף
nojheg zaan zech	נוהג זיין זיך
nojkem zaan zech	נוקם זיין זיך
nojse-chajn zaan	נושא־חן זיין
nojte zaan	נוטה זיין
nuchem	נחום
nugid	נגיד
nusn	נתן

nute	נטע
nuwi	נביא
nuzir	נזיר
Of	עוף
ojcer	אוצר
ojfn	אופן
ojker zaan	עוקר זיין
ojlem,-habe, -haze	עולם,-הבא, -הזה
ojrach	אורח
ojsek zaan	עוסק זיין
ojšor, aširim	עושר, עשירים
ojwer zaan, -butl	עובר זיין, -בטל
ojzor	עוזר
ol	עול
orce	אָרצה
os, ojsies	אות, -תיות
ow	אָב
Pachdn	פחדן
pached	פחד
paje	פאה
pajger	פגר
pajre, -s	פרי, -רות
pajrek	פרק
pajreš	פירוש

pajsach	פסח
parcef	פרצוף
parė	פרעה
parnes	פרנס
parnuse	פרנסה
parše, -es	פרשה, ־שיות
paslen	פסלען
patorn	פטרן
pegaje-bekuwed zaan	פוגע בכבוד זיין
pegime	פגימה
pej-ejchod	פה־אחד
pegire	פגירה
pejrec	פרץ
pejre-udem	פרא־אָדם
pidjen	פדיון
p'ile	פעולה
pilpl	פלפול
pinches	פנחס
pinkes	פנקס
pirim	פורים
plajte	פלטה
plojniste	פלוניתטע
pnaj	פני
pojele-cien	פועלי־ציון
pojeln	פועלן
porojches	פרוכת

poše-jisruel	פושע-ישראל
prat	פרט
prite	פרוטה
psak,-din	פסק,-דין
pšat	פשט
pšetl	פשטל
pšite	פשיטא
pšure	פשרה
ptire	פטירה
punim	פנים
pureš	פרוש
puric	פריץ
pusik	פסוק
pusl	פסול
pušet	פשוט
puter	פטור
Raaš	רעש
rab	רב, ר'
rabojsaa	רבותי
rabunes	רבנות
rachmil	ירחמיאל
rachmim	רחמים
rachmune-liclon	רחמנא-לצלן
rachmunes	רחמנות
rajach	ריח

raje	ראיה
rajen	רעיון
rajšis	ראשית
rajwach	ריווח
rak (nor)	רק
[rak (balchaj)	ראק]
raše	רש"י
rebe, -ajim	רבי, רביים
rebecn	רביצין
recajach	רוצח
rechiles	רכילות
reciche	רציחה
recie	רצועה
redife	רדיפה
refie	רפואה
refuel	רפאל
rege	רגע
rejmez	רמז
rešime	רשימה
rešis	רשות
riach	רוח
ribojne-šel-ojlem	רבונו-של-עולם
rie	ראיה
rigze	רוגזא
rišes	רשעות
riwe	ריווע

riwke	רבקה
riwn	ראובן
rochnies	רוחניות
rojdefn	רודפן
rojfe	רופא
rojgez	רוגז
rojšem	רושם
roš,-chojdeš	ראש,־חודש
rošešune	ראש־השנה
row	רוב
ruchl	רחל
rucn	רצון
rue	רעה
ruše	רשע
ruše-tajwes	ראשי־תיבות
ruw, rabunim	רב, רבנים
Sach,-hakl	סך,־הכל
sajchl	שכל
sajdor	סדר
sajfor,-tojre	ספר,־תורה
sakune, skune	סכנה
sam	סם
sam (sutn)	ס״ם
sambatjen	סמבטיון
sandik	סנדק

sarsor	סרסר
sawlen	סבלן
schach	סכך
schar,-limed	שכר,=לימוד
schum, schim	סכום
schires	שכירות
schojre	סחורה
sedre	סדרה
sedre (riknbajn)	שדרה
sfardiš	ספרדיש
sfire	ספירה
sgile	סגולה
sibe	סיבה
sichsech	סכסוך
side	סעודה
sidor	סידור
siem	סיום
sike	סיכה
sikes	סוכות
simche	שמחה
simches-tojre	שמחת=תורה
simen	סימן
sinaa, sinaj	סיני
siwn	סיוון
sliches	סליחות
smach	סמך

smiches	סמיכות
sod	סוד
sof,-kol-sof	סוף,=כל-סוף
sojchor	סוחר
sojfor	סופר
sojmech zaan zech	סומך זיין זיך
sojne	שונא
sojser zaan	סותר זיין
sojwl zaan	סובל זיין
srajfe	שרפה
srure	שררה
stam	סתם
stire	סתירה
sufik	ספק
sure	שרה
sutn	שטן
swiwe	סביבה
swure, -es	סברא, =רות
Šaaches, šajches	שייכות
šaale	שאלה
šabes	שבת
šabejs-cu-nacht	שבת=צו=נאַכט
šabse-cwinik	שבתי=צביניק
šachne	שכנא
šachris	שחרית

šadchn	שדכן
šaje	ישעיה
šajech	שייך
šajgec, škucim	שייגעץ, שקצים
šajnis	שנית
šajwet	שבט
šalachmunes	שלח-מנות
šame	שמאי
šames	שמש
šane-rabe	הושענא-רבה
šar	שער
šchajne	שכנה
šchine	שכינה
šchite	שחיטה
šechejuni	שהחינו
šechtn	שעכטן (שחטן)
šed	שד
šedre (riknbajn)	שדרה
šejfe	שפע
šejkl	שקל
šejkor	שקר
šejtach	שטח
šeliach, šlichim	שליח, שלוחים
šem	שם
šidech	שידוך
šie	שיע, יהושע

šies	שהיות
šifre	שפרה
šiguen	שגעון
šikor	שיכור
šikse	שיקסע
šilchn-urech	שולחן=ערוך
šim	שום
šimen	שמעון
šimšn	שמשון
šine	שינוי
šir (lid)	שיר
[šir nit	[שיר ניט
šir (mus)	שיעור
širajim	שיריים
šire	שורה
šišn-pirim	שושן=פורים
šite	שיטה
šitef	שותף
šiwe	שבעה
škojach, jašerkojach	יישר=כוח
šlajmes	שלימות
šliches	שליחות
šlimazl	שלים=מזל
šlite	שליטה
šlojme	שלמה
šlojšim	שלושים

šmad	שמד
šmaje	שמעיח
šma-jišruel	שמע-ישראל
šmarje	שמריה
šmie	שמיעה
šmil	שמואל
šmire	שמירה
šmonesre, šemenesre	שמונה-עשרה
šnajor	שניאור
šojched	שוחד
šojchet	שוחט
šojfet	שופט
šojfor	שופר
šojmor	שומר
šojreš	שורש
šojte	שוטה
šolešides	שלש-סעודות
šool	שואל
štadlen	שתדלן
štis	שטות
šu	שעה
šuchn	שכן
šufl	שפל
šulem,-alajchem	שלום,-עליכם
šwach	שבח

šwat	שבט
šwie	שבועה
šwies	שבועות
Taawe	תאווה
taane	טענה
taam	טעם
taanig	תענוג
tachles	תכלית
tachrichim	תכריכים
tachšit	תכשיט
tachtojnim	תחתונים
tajkef,-imijad	תיכף-ומיד
tajwes	טבת
takif	תקיף
takune	תקנה
tales,-kutn	טלית,-קטן
taljen	תלין
talmid	תלמיד
talmid,-tojre	תלמוד,-תורה
tam, tamewate	תם, תמעוואטע
tamcis	תמצית
tamiz	תמוז
tanchim	תנחום
tarbis	תרבות
tarfes	טרפות

targim	תרגום
tarimes	תרעומות
tchies-hamajsim	תחית-המתים
tchiles	תחילת
tchim	תחום
tchine	תחינה
tejwe	טבע
tel	תל
tenach	תנ"ך
terche	טרחא
terec	תירוץ
tfile	תפילה
tfiln	תפילין
tfise	תפיסה
thom	תהום
tikn-tues	תיקון,-טעות
tilim	תהילים
time	טומאה
tinef	טינוף
tišebuw, tišebow	תשעה-באָב
tišri	תשרי
tipeš	טיפש
tkie	תקיעה
tkies-kaf	תקיעת-כף
tkife	תקופה
tlie	תליה

tmimes	תמימות
tnaa, tnuim	תנאי, תנאים
tnie	תנועה
toch	תוך
tojcheche	תוכחה
toje zaan zech	טועה זיין זיך
tojfes zaan	תופס זיין
tojhi-wewojhi	תוהו-ובוהו
tojre	תורה
tojsefes	תוספות
tojšew	תושב
tojwe	טובה
tojwje	טביה
tojwl zaan	טובל זיין
trajfe	טרייף (טרפה)
trife	תרופה
tšiwe	תשובה
tuches	תחת
tues	טעות
tume	טמא
tumid	תמיד
tunes	תענית
twie (taane)	תביעה
twie (brojt)	תבואה
twile	טבילה

Udem-horišn	אָדם־הראשון
uder	אָדר
udn	אָדון
ulew-hašulem	עליו־השלום
umajn	אָמן
umed	עמוד
unew	ענו
ure-miklet	ערי־מקלט
urew	ערב
url	ערל
urn,-kojdeš	אָרון,־קודש
user	אָסור
usid	עתיד
ušer	אָשר
uwer	עבר
uwes	אָבות
uwl	אָבל

Waad	וועד
wajicaki	ויצעקו
wajiwrach	ויברח
wajšet	וושט
watren	וותרן
wide	ווידוי
wikiach	וויכוח

Zajchor	זכר
zal	ז״ל
zalmen	זלמן
zcharje	זכריה
zchie	זכיה
zchis,-uwes	זכות=אבות
zejw	זאב
zichrojne-liwruche	זכרונו=לברכה
zikurn	זכרון
ziweg	זיווג
zkajne	זקנה
zman	זמן
zmires	זמירות
znis	זנות
zochjes	זכיות
zojche zaan	זוכה זיין
zojhor	זוהר
zojlel-wesojwe	זולל=וסובא
zojne	זונה
zol	זול
zrie	זריעה
zuchor	זכר
zukn	זקן
zurech	זרח
